

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Timofti Vladimir
Judecători - Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Grigoriuc Serghei prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț Sediul Briceni din 25 septembrie 2019 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Grigoriuc Serghei xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 08.05.2019-25.09.2019;
2. Instanța de apel: 26.11.2019-26.02.2020;
3. Instanța de recurs: 07.07.2020-23.09.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț Sediul Briceni din 25 septembrie 2019, cauza fiind examinată în procedură prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, Grigoriuc Serghei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 al.(2) lit. b) Cod penal cu stabilirea pedepsei prin aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ce constituie 25000 (douăzeci și cinci mii) lei, fără aplicarea pedepsei complementare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Grigoriuc Serghei în luna octombrie 2018, acționând intenționat și din interes material împreună cu o altă persoană, susținând că au influență asupra unor persoane publice din cadrul Serviciului Vamal al Republicii Moldova, responsabili de efectuarea operațiunilor de modificare și/sau completare a datelor în cadrul sistemului informațional administrat de Serviciul vamal, ca aceștia în exercitarea atribuțiilor funcționale ce le revin, să introducă în sistemul respectiv date cu privire la ieșirea de pe teritoriul țării a automobilului din posesia și folosința cet. Lavric Ghenadie, de model Renault Laguna, înmatriculat în Republica Lituania, cu numerele de înmatriculare xxxxx, introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova la 23.08.2016 și plasat în regim vamal de admitere temporară pe un termen de 180 zile dintr-o perioadă de 12 luni consecutive, fără ca mijlocul de transport în cauză să părăsească de fapt teritoriul Republicii Moldova, rămânând în continuare pe teritoriul țării unde la moment se află ilegal cu depășirea termenului de admitere temporară, în așa mod eliberându-l pe cet. Lavric Ghenadie de răspundere

pentru încălcarea obligației prevăzute de legislația în vigoare de a scoate din țară automobilul dat la expirarea termenului menționat, pentru care fapt au pretins de la cet. Lavric Ghenadie în contul serviciului respectiv automobilul menționat în natură, cu valoarea medie de comercializare pe piață de 435 euro, care conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei constituia suma de 8796 lei, pe care, persoana a doua, l-a primit în seara zilei din data de 14.10.2018, luându-l personal de la domiciliul lui Lavric Ghenadie situat în sat. xxxxx.

2. Sentința menționată a fost atacată *cu apel*, la data de 03 septembrie 2019, de către procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Burlacu Dorin, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în latura pedepsei penale aplicate lui Grigoriuc Serghei în temeiul art. 79 Cod penal la amendă, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care cet. Grigoriuc Serghei să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 al.(2) lit. b) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 2250 unități convenționale. În rest a menține sentința fără modificări.

2.1 În motivarea apelului s-a invocat că:

- instanța de judecată just a concluzionat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate se confirmă prin totalitatea probelor administrate, însă, consideră că, pedeapsa numită cu aplicarea prevederilor 79 Cod penal la amendă ca ilegală;

- astfel, instanța de fond nejustificat a apreciat ca fiind excepționale circumstanțele atenuante ca - căința sinceră de cele comise, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și a aplicat inculpatului o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege sub limita minimă conform prevederilor art.79 Cod penal, fără a ține cont și a se expune asupra circumstanțelor agravante și anume, săvârșirea infracțiunii din interes material, comiterea unei infracțiuni de corupție prin participație cu alte persoane și că în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunea incriminată lui Grigoriuc Serghei, prevăzută de art.326 al.(2) lit. b) Cod penal, se clasifică în categoria infracțiunilor grave;

- careva circumstanțe excepționale sau circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată în acțiunile lui Grigoriuc Serghei nu s-au stabilit, cu atât mai mult, instanța de judecată incorect a indicat căința sinceră a inculpatului, contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii, caracteristica pozitivă a inculpatului de la locul de muncă și cererea de examinare a cauzei penale în procedură specială, drept circumstanțe excepționale;

- căința sinceră și contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii, conform art. 76 Cod penal constituie circumstanțe atenuante, iar în dependență de circumstanțele atenuante stabilite în cadrul cercetării judecătorești, conform prevederilor art.78 al.(1) lit. b) Cod penal, pedeapsa penală sub formă de amendă poate fi redusă până la minimul pedepsei prevăzute de art.326 al.(2) Cod penal, dar nu apreciate ca excepționale;

- inculpatul în cadrul procesului penal n-a întreprins careva acțiuni concrete întru contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, dat fiind faptul, că la momentul reținerii acestuia, circumstanțele infracțiunii erau deja stabilite de organul de urmărire penală. Cererea inculpatului de examinare a cauzei penale prin procedura specială prevăzută de art.364/1 Cod procedură penală, este un drept al inculpatului și nu poate fi calificată drept circumstanță excepțională pentru absolvirea inculpatului de pedeapsa complementară obligatorie prevăzută de sancțiunea art.326 al.(2) Cod penal;

- instanța neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului prevederile art.79 Cod penal, scăzând cuantumul pedepsei penale cu amendă până la 500 unități convenționale, fără a lua în considerație că Grigorciuc Serghei a comis o infracțiune de corupție;

- la stabilirea cuantumului pedepsei penale inculpatului Grigorciuc Serghei, instanța de judecată nu a ținut cont de cerințele art. 61, 75 și 76 Cod penal, ce prevăd scopul pedepsei penale, luându-se în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante și agravante.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2020, a fost admis apelul declarat de procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Burlacu Dorin, casată parțial sentința și pronunță o nouă hotărâre, prin care Grigorciuc Serghei se consideră condamnat în baza art.326 al.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364/1 al.(8) Cod de procedură penală, la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2250 (două mii două sute cincizeci) unități convenționale, ce constituie 112500 (una sută douăsprezece mii cinci sute) lei. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Grigorciuc Serghei și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui în baza de art.326 al.(2) lit. b) Cod penal, concluziile făcute de instanța de fond privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată a apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

În ce privește pedeapsa aplicată inculpatului, Colegiul penal a apreciat, că în privința inculpatului instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă, care nu este echitabilă faptei infracționale comise, nu corespunde împrejurărilor cauzei și normelor legale și nu va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, astfel există temei legal pentru casarea sentinței în latura aplicării pedepsei inculpatului, dat fiind că la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.61,75 Cod penal privitor la scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Reieșind din cele constatate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond la aplicarea pedepsei în privința inculpatului Grigorciuc Serghei fără aplicarea pedepsei complementare, n-a ținut cont de faptul, că potrivit prevederilor art.326 al.(2) lit. b)

Cod penal, pentru persoanele fizice legiuitorul nu a prevăzut aplicarea pedepsei complementare.

Instanța de apel a mai indică, că deși instanța de fond la stabilirea pedepsei a indicat că aplică prevederile art.79 Cod penal, dar totodată nu a reținut în sarcina inculpatului Grigoriuc Serghei careva circumstanțe excepționale, stabilind doar că Grigoriuc Serghei anterior nu a fost condamnat, infracțiunea comisă face parte din categoria infracțiunilor grave, nu este angajat în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv, circumstanțe care caracterizează majoritatea persoanelor și nu pot fi catalogate ca fiind excepționale.

Instanța de apel, luând în considerație persoana inculpatului Grigoriuc Serghei, care anterior nu a fost judecat, nu este angajat în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, a ajuns la concluzia de a stabili în privința lui Grigoriuc Serghei pedeapsa sub formă de amendă în limitele prevăzute de sancțiunea prevăzute la articolul incriminat, precum și prin aplicarea prevederilor art.364/1 al.(8) Cod de procedură penală.

În aspectul celor menționate mai sus, instanța de apel a conchis că, apelul declarat de procuror urmează a fi admis, sentința urmează a fi casată parțial, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță, în aspectul nominalizat, ținând cont și de prevederile art.364/1 al.(8) Cod de procedură penală, cu excluderea prevederilor art.79 Cod penal, pedeapsă pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată, la data de 13 mai 2020, **cu recurs ordinar** de către inculpatul Grigoriuc Serghei, care indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.1) pct. 6) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a respinge apelul procurorului.

4.1 În motivarea recursului inculpatul a indicat că:

- atât în instanța de fond cât și în cea de apel a invocat un șir de circumstanțe atenuante și excepționale cum ar fi căința sinceră de cele comise, contribuția activă la descoperirea infracțiunii, anterior nu a fost condamnat, nu este angajat în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv la locul de trai;

- instanța de apel a dat o apreciere incorectă circumstanțelor atenuante și excepționale stabilite de instanța de fond, ca circumstanțe care caracterizează majoritatea persoanelor și nu pot fi catalogate ca fiind excepționale. Este o apreciere incorectă și ilegală catalogarea caracteristicii sale, neatragerii sa la răspundere penală, căința sinceră, contribuția la descoperirea infracțiunii, la o majoritate de persoane;

- instanța de apel a dat o apreciere incorectă și eronată a circumstanțelor și prevederilor art.79 Cod penal, a admis o eroare gravă de fapt ce a dus la o soluție greșită, privitor la aplicarea unei sancțiuni care va înrăutăți considerabil de mult situația financiară a familiei;

- după pronunțarea sentinței Judecătoriai Edineț, sediul Briceni, a achitat amenda aplicată de 25 000 lei;

Astfel, solicită efectuarea unei analize mai ample a tuturor circumstanțelor atenuante și excepționale invocate, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, într-un final aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., amendă care a fost achitată. Amenda stabilită de instanța de apel pentru acesta este excepțional de mare și imposibilă de a fi executată.

5. La recursul ordinar declarat de către inculpatul Grigoriuc Serghei, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, instanța de judecată superioară, examinând cauza, a acordat deplina eficiența prevederilor art.6,7,61,75,76,77 Cod penal, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, s-a constatat că instanța de apel, examinând cauza data, și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite inculpatului, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

6. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, luând în considerație și argumentele procurorului expuse în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.*

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temeiuri de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală.

6.1 Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă că, deși recurentul a indicat temeiul de casare a deciziei instanței de apel prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, pentru declararea recursului, din conținutul argumentelor formulate se atestă că recursul nu a fost motivat sub acest aspect, iar criticile aduse se subscriu temeiului de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) al normei precitate, potrivit

căroră hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând decizia contestată, în raport cu temeiul prevăzut la pct. 10 al. 1) art. 427 Code de procedură penală, circumstanțele și materialele cauzei, Colegiului penal constată lipsa cărorva temeiuri de casare, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținând cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei, prevăzute de art.61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art.75-77 Cod penal, de circumstanțele cauzei și persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost judecat, are la întreținere un copil minor, a comis o infracțiune din categoria celor grave, nu este angajat în câmpul muncii, a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, a conștientizat gravitatea și consecințele faptei sale, a acceptat judecarea cauzei în baza probelor administrate la urmărirea penală.

Complementar, la numirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont inclusiv de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege. Prin urmare, argumentele recurentului, precum că instanța de apel neîntemeiat a exclus în privința inculpatului prevederile art.79 Cod penal, nu pot fi reținute.

Argumentele recurentului cu privire la menținerea sentinței Judecătoreiei Edineț Sediul Briceni din 25 septembrie 2019, prin care au fost aplicate față de inculpat prevederile art.79 Cod penal urmează a fi respinse. Or, instanța de apel a menționat că, prevederile respective nu pot fi aplicate față de inculpat din considerentul că, în cauză nu s-au constatat circumstanțe excepționale sau alte cauze, ce justifică aplicarea prevederilor articolului 79 Cod penal. Or, potrivit normei date, pot fi recunoscute circumstanțe excepționale ale cauzei, acele circumstanțe, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, iar în speță asemenea circumstanțe nu au fost stabilite. Or, căința sinceră și contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii, conform art. 76 Cod penal constituie circumstanțe atenuante, iar în dependență de circumstanțele atenuante stabilite în cadrul cercetării judecătorești, conform prevederilor art.78 al.(1) lit. b) Cod penal, pedeapsa penală sub formă de amendă poate fi redusă până la minimul pedepsei prevăzute de art.326 al.(2) Cod penal, dar nu apreciate ca excepționale.

Astfel, argumentele invocate de recurent întru aplicarea față de inculpat a prevederilor art.79 Cod penal, și anume „*căința sinceră de cele comise, contribuția activă la descoperirea infracțiunii, anterior nu a fost condamnat, nu este angajat în*

câmpul muncii, se caracterizează pozitiv la locul de trai”, pe care le consideră drept circumstanțe excepționale, nu pot fi reținute și urmează a fi respinse or, instanța de apel corect le-a apreciat drept nefondate, având în vedere că inculpatului i-a fost atenuată pedeapsa penală, aplicând în privința acestuia prevederile art. 364¹ alin. 8) Cod de procedură penală, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75-77 Cod penal.

Subsidiar la cele ce preced, urmează a se reține că, infracțiunile de corupție prezentă un grad sporit de pericol pentru societate, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, și aceste infracțiuni urmând a fi pedepsite cu sancțiuni adecvate și echitabile, care ar contracara orice tentativă de încălcare a relațiilor sociale, existând, astfel, justificarea unei atenții sporite în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor de corupere, care afectează grav societate.

În concluzie, Colegiul remarcă că pedeapsa stabilită de către instanța de apel inculpatului, este echitabilă, întru-cât este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către inculpat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

La stabilirea pedepsei lui Grigorciuc Serghei, Colegiul penal constată că, instanța de apel a dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei, considerând că acestuia i-a fost stabilită o pedeapsă echitabilă, în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, pedeapsa fiind individualizată conform prevederilor legale.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că eroarea de drept prin prisma prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

În concluzie, Colegiul conchide că temeiurile indicate de către inculpatul Grigorciuc Serghei, nu sunt întemeiate din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, recursul ordinar declarat de inculpatul Grigorciuc Serghei, fiind vădit neîntemeiat, fapt ce condiționează soluția inadmisibilității acestuia.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Grigorciuc Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 februarie

2020, în cauza penală privindu-l pe *Grigoriuc Serghei xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **23 septembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie